

การศึกษาศาเหตุที่ผู้ป่วยไม่มารับยาตามใบสั่งยาจากห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอกของ
โรงพยาบาลสงขลานครินทร์

ศุदारักษ์ แซ่ลือ

บทคัดย่อ

การที่ผู้ป่วยไม่มารับยาจากห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลเป็นตัวบ่งชี้เบื้องต้นของการไม่ให้ความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วย แม้ว่าผู้ป่วยจะได้รับการรักษาที่ดีที่สุดตรงตามโรคที่เป็นอยู่ แต่ผู้ป่วยขาดความร่วมมือในการรับประทานยา ความเจ็บป่วยก็จะยังคงอยู่ และอาจมีสภาวะการณของโรคที่รุนแรงขึ้นจนถึงขั้นต้องเข้ารับการรักษาด่วนในโรงพยาบาลอย่างฉุกเฉิน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่จะค้นหาลักษณะทั่วไปของใบสั่งยาที่ผู้ป่วยไม่มารับยาและเหตุผลจากกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่มารับยาเหล่านี้ โดยทำการศึกษาในแผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยขนาด 680 เตียง ในระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนตุลาคม 2541 ข้อมูลต่างๆของผู้ป่วยสืบค้นจากบันทึกประวัติการใช้ยาของผู้ป่วยจากห้องเวชระเบียนสำหรับเหตุผลที่ผู้ป่วยไม่มารับยาได้จากการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์เฉพาะกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่มารับยาในช่วงเวลาที่ศึกษา จากการศึกษาพบว่ามีใบสั่งยาที่ผู้ป่วยไม่มารับยาทั้งหมด 695 ใบตลอดช่วงเวลา 4 เดือนที่ทำการเก็บข้อมูล ซึ่งคิดเป็น 0.67% ของใบสั่งยาทั้งหมด จากผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยที่ไม่มารับใบสั่งยาส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง และเข้ารับการรักษาในแผนกอายุรกรรมของโรงพยาบาลในเวลาราชการ กลุ่มโรคที่พบได้บ่อยว่าผู้ป่วยไม่มารับยา คือ ระบบทางเดินหายใจ (8.6%), ระบบกระดูกและข้อ (6.3%) และระบบทางเดินปัสสาวะ(6.0%) โดยที่กลุ่มยาที่ใช้ในการรักษามากกว่าครึ่งหนึ่ง(56.5%)เป็นยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ ยาในกลุ่มระบบประสาทและกล้ามเนื้อเป็นกลุ่มที่พบบ่อยที่สุดจากใบสั่งยาที่ผู้ป่วยไม่มารับ รองลงมาคือยาที่ใช้รักษาโรกระบบทางเดินหายใจ โรคผิวหนัง และกลุ่มวิตามินและเกลือแร่ ตามลำดับ มีผู้ป่วย 152 คน จาก 695 คนได้ตอบแบบสอบถามกลับมา ผู้ป่วย 60 คนได้รับยาเรียบร้อยแล้วแม้ว่าจะมารับช้ากว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งผู้ป่วยกลุ่มนี้จะไม่นำมาร่วมในการวิเคราะห์ จึงมีแบบสอบถามเพียง61ฉบับที่ถูกนำมาวิเคราะห์ เหตุผลที่ผู้ป่วยไม่มารับยาส่วนใหญ่คือ ปัญหาด้านการเงิน (22.0%) จำไม่ได้ว่ามาตรวจในช่วงเวลาดังกล่าว (12.1%) ติดธุระ (11.0%) และไม่มารับยาเนื่องจากแพทย์หรือพยาบาลไม่ได้ให้ข้อมูลว่าต้องมารับยา (8.8%) จากการศึกษาทำให้ทราบว่า ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้ผู้ป่วยตระหนักถึงความสำคัญของการรับประทานยาของพวกเขา นอกจากนี้การหากลยุทธในการกระตุ้นให้ผู้ป่วยให้ความร่วมมือในการรักษา เป็นสิ่งที่บุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ควรมองข้าม เนื่องจากสิ่งเหล่านี้เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้การรักษาโรคประสบผลสำเร็จและช่วยลดค่าใช้จ่ายทางด้านยาโดยรวมได้

150 to Medicine -- formulae, receipts, prescriptions & research

Order Key 29085
BIB Key 163450

เลขหมู่ RS131.15 T5 S92
เลขทะเบียน 1997 C.1
13 ส.ค. 2542

Determination of unclaimed prescriptions at outpatient department,
Songklanagarind Hospital.
Sudaruk Leu.

Abstract

Unclaimed prescriptions are an initial indication of noncompliance. Although the patients receive the best treatment but they fail to take their medicines. As the result, the illness may not relieved and it can lead to hospitalization or use of emergency services. This study was conducted to determine the characteristics and reasons for unclaimed prescriptions in a 680-bed and tertiary care center since July to October 1997. Patients' data were collected from the medical record and the questionnaires asking for the reasons for not claiming the prescriptions were mailed to these patients. During the four months period, 695 unclaimed prescriptions were identified, accounting for approximately 0.67% of all prescriptions filled. Results showed that patients least likely to claim a prescription was woman, visited the hospital during the official hours, had chronic disease and went to see internal medicine physicians. Three most common diseases were respiratory system (8.6%), musculoskeleton system (6.3%) and genitourinary system (6.0%). More than a half (56.5%) were treated with the essential drugs. Neuro-muscular agent was the most frequent drug class of unclaimed prescriptions, followed by respiratory agent, dermatological agent and vitamins and minerals. Of the 695 patients, there were 152 patients responded to the questionnaires. Sixty one patients indicated that they had received their medications later on and therefore, were excluded from the analysis. Thus, 61 questionnaires were analysed. The most important reasons patients did not claim their prescriptions was cost (22.0%). The next most frequently mentioned reasons were forgetfulness (12.1%), busy (11.0%) and lack of communication (8.8%). These patients need to be counselled about the importance of taking their medicines. In addition, health care providers should develop strategy to improve patient compliance with their medications.